

Warszawa, 17 czerwca 2019 r.
KL/228/112/PP/2019

Pan
Filip Światała
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 czerwca 2019 r. znak DD3.8200.2.2019, kierujące do konsultacji społecznych projekt z dnia 10 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, przekazuję uwagi Konfederacji Lewiatan.

Z poważaniem,

Henryka Bochniarz
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załączniki:

Opinia do projektu z dnia 10 czerwca 2019 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Opinia do projektu z dnia 10 czerwca 2019 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Przekazany do konsultacji społecznych projekt z dnia 10 czerwca 2019 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych [dalej: Projekt], przewiduje wprowadzenie zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych [dalej: PIT] przychodów uzyskiwanych przez osoby młode, do 26 roku życia, które wykonują pracę na podstawie stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy, stosunku służbowego, pracy nakładczej oraz umów zlecenia.

Konfederacja Lewiatan od dawna postuluje obniżenie tzw. klina podatkowego, na który składają się obciążenia z tytułu podatku dochodowego oraz składek na ubezpieczenie społeczne. Propozycje, które realizują ten postulat są pozytywnie przyjmowane przez przedsiębiorców. Wydaje się jednak, że systemowe obniżenie PIT dla wszystkich podatników, byłoby rozwiązaniem lepszym i bardziej sprawiedliwym.

Zwolnienie dedykowane wyłącznie osobom w określonym wieku i uzyskującym przychody z konkretnego źródła narusza zasadę równości wobec prawa i prawa do równego traktowania przez władze publiczne, określone w art. 32 Konstytucji RP. Zgodnie z uzasadnieniem do Projektu obniżenie obciążeń fiskalnych młodych osób pozwoli łatwiej rozpocząć pracę i równocześnie da możliwość powrotu na rynek pracy osobom pracującym w szarej strefie. Propozycje mają także przyczynić się do poprawy współczynnika aktywności zawodowej młodych oraz spadku bezrobocia wśród tej grupy wiekowej. Stabilna sytuacja zawodowa oraz poprawa sytuacji materialnej młodych osób mają zaś sprzyjać zakładaniu rodziny oraz rodzicielstwu.

Przy tak określonym celu, budzi wątpliwości, dlaczego wyłączono z grona osób uprawnionych do stosowania nowej ulgi tych młodych ludzi, którzy podejmują działalność zawodową na podstawie umów o dzieło. Naturalnym stosunkiem prawnym łączącym niektóre grupy zawodowe (takie jak chociażby artyści, architekci, graficy, copywriterzy, fotografowie, aktorzy czy dziennikarze) z podmiotami zatrudniającymi są umowy o dzieło (a nie umowy zlecenia ani umowy o pracę). Sam bowiem charakter podejmowanych przez nich działań – a przede wszystkim nastawienie na rezultat, a nie staranne działanie – implikuje nawiązywanie współpracy z kontrahentami na podstawie umowy o dzieło. O ile więc młody człowiek wykonujący pracę biurową czy zatrudniony w sklepie jako sprzedawca będzie mógł korzystać ze zwolnienia podatkowego (ponieważ będzie wykonywał swoje obowiązki na podstawie umowy o pracę czy umowy zlecenia), o tyle jego rówieśnik wykonujący obowiązki innego rodzaju będzie pozbawiony tej możliwości. Jest to zaprzeczenie wartości określonej w art. 32 Konstytucji, że wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władzę publiczną. Propozycja jest niesprawiedliwa i nie powinna zostać utrzymana.

Podobne wątpliwości budzi wyłączenie spod kręgu osób uprawnionych do stosowania zwolnienia tych młodych ludzi, którzy decydują się na podjęcie znaczącego ryzyka gospodarczego i prowadzenie

jednoosobowej działalności gospodarczej. To przedsiębiorcy w największym stopniu przyczyniają się do budowania wzrostu gospodarczego, jednocześnie przyjmując na swoje barki bardzo wysoką odpowiedzialność chociażby za zatrudnianych pracowników. Pomimo tego faktu, wielu młodych ludzi decyduje się na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Niezaprzeczalnym faktem jest, że niejednokrotnie uzyskują z tego tytułu przychody wielokrotnie przewyższające te uzyskiwane przez rówieśników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę czy umowy zlecenia, jednak zwolnienie podatkowe wprowadzane w ramach omawianego projektu zawiera limit kwotowy, powyżej którego nie znajduje ono zastosowania, więc z tej perspektywy sytuacja przedsiębiorców nie powinna być traktowana jako odmienna. Mając to na uwadze, wydaje się że nieobjęcie podatników do ukończenia 26. roku życia możliwością skorzystania ze zwolnienia podatkowego z tego tylko powodu, że uzyskują przychody nie na podstawie stosunku pracy czy umowy zlecenia, a w ramach samodzielnie prowadzonej działalności gospodarczej, jest niezasadne i niesprawiedliwe.

Niezależnie od powyższego, pragniemy podkreślić, że w ocenie Konfederacji, bardziej trafna i sprawiedliwa społecznie, byłaby propozycja wprowadzenia limitowanego zwolnienia (np. wyższej kwoty niepodlegającej opodatkowaniu) dla wszystkich podatników, bez względu na wiek i źródło uzyskiwanych przychodów. Zwolnienie w proponowanej formie wprowadzi poważne nierówności i niesprawiedliwości, bardzo krzywdzące dla wielu obywateli, np. osoba w wieku 25 lat zarabiająca 7000 zł miesięcznie będzie całkowicie zwolniona z PIT, natomiast osoba o dwa lata starsza z minimalnym wynagrodzeniem 2250 zł już nie! Osoba, która po ukończeniu szkoły średniej podejmie zatrudnienie lub zatrudnienie i studia w trybie zaocznym osiągnie dużo większą korzyść niż osoby studiujące na kierunkach dziennych (ci pierwsi mogą w ciągu 7 lat zaoszczędzić do ok. 47 400 zł, ci drudzy przez 2 lata już tylko do ok. 13 500 zł).

Ponadto w sferze polityki kształtowania wynagrodzeń i kosztów pracy, zwolnienie może skutkować wzrostem kosztów po stronie pracodawców i stanowi podstawę wielu potencjalnych konfliktów na linii pracodawca - pracownik. Wiek 26 lat byłby fikcyjnym momentem, który definiowałby wysokość wynagrodzenia netto pracownika. Spowoduje to trudność właściwego zarządzania wynagrodzeniami, może demotywować do pracy, ponieważ nowy pracownik z najniższymi kwalifikacjami i małym doświadczeniem, będzie zarabiać na rękę więcej, niż pracownicy z większym stażem i umiejętnościami. Wprowadzenie zwolnienia tylko dla młodych stoi też w sprzeczności z promowaniem rozwoju osób nieco starszych – przykładową i częstą sytuacją jest chęć zatrudnienia osoby, która chce się „przebranżowić” i w momencie zmiany pracy w nowej firmie otrzymuje wynagrodzenie podobne do tego, które otrzymuje bardzo młoda osoba zaczynająca karierę. Na tym konkretnym stanowisku obie osoby są „nowe” – jednak jedna z nich byłaby objęta podatkiem, a druga nie, co powoduje nierówne wynagrodzenie za taką samą pracę. Ponadto osoby korzystające z preferencji, po ukończeniu 26. roku życia mogą domagać się od pracodawców zwiększenia wynagrodzenia, celem wyrównania różnicy w wynagrodzeniu netto.

Ministerstwo Finansów w ocenie skutków regulacji powołuje się na sposoby rozwiązania problemu wchodzenia na rynek pracy osób młodych, funkcjonujące w innych krajach Unii Europejskiej. Przy czym zauważyć należy, iż przywołane przykłady nie są odpowiednie dla sytuacji w Polsce. Preferencje

wprowadzone w przywołanych krajach dotyczą, przede wszystkim, określonych grup (w szczególności studentów, czyli osób uzyskujących dochody w okresie nauki) oraz progów dochodowych znacznie niższych niż te przewidziane w projekcie ustawy (np. w przypadku Belgii zwolnienie dotyczy studentów zarabiających mniej niż 7 570 Euro, tj. ok 32 000 zł; we Francji zwolnione są wynagrodzenia uczniów i studentów do 25. roku życia do wysokości 4 440 Euro, tj. ok. 19 000 zł; z kolei w Czechach, podatek nie jest pobierany od dochodów uzyskanych w związku z przygotowaniem zawodowym). W Polsce proponowane zwolnienie ma dotyczyć wszystkich podatników, którzy nie ukończyli 26. roku życia, przy stosunkowo wysokim progu zwolnienia (tj. 85 528 zł), mimo iż poziom wynagrodzeń w Polsce jest niższy niż w powołanych krajach Europy. Ponadto próg 85 528 zł stanowić ma limit dla osób, jak wskazano w uzasadnieniu o relatywnie niewysokich pensjach, dla innych zaś, ten sam próg oznacza zarobki uzasadniające do pobierania drugiej 32% stawki podatkowej.

Jednocześnie pracodawcy zwracają uwagę na konieczność wydłużenia okresu vacatio legis w celu umożliwienia dostosowania systemów, rozwiązań wewnątrzzakładowych do nowych regulacji.

Konfederacja Lewiatan, KL/228/112/PP/2019

